αντίφα WALLS

μαχητικός αντιφασισμός εντός και εκτός των τειχών του Ηρακλείου

#1 - καλοκαίρι 2019

- Κράτος, φασίστες κ' αφεντικά, οι μαθητές θα στέκονται πάντα αντιφά
- Ιστορικά φαινόμενα, η κουλτούρα του Hip Hop και το Ραπ
- Απο τα 50 άτομα στο Ρόδον, στα 10.000 στο θέατρο Πέτρας
- Powermoves, Windmills και Flares
- Graffiti
- Το πάνκ και οι ρίζες του
- Το Μέταλ ουδέτερο απέναντι στον εθνικισμό; Δεν σφάξανε
- Έλληνας γίνεσαι, δεν γεννιέσαι
- Η εύκολη μόδα του εθνικισμού ή ποιοι είναι τα πραγματικά αλάνια

ΓΙΑ ΜΑΣ

Ο μεγαλύτερος εχθρός του φασισμού είναι η γνώση και η αμφισβήτηση των θεσμών διαπαιδαγώγησης του συστήματος. Αυτό που απειλεί κάθε λογής φασίστες είναι η εξωθεσμική δράση, η κοινωνική αυτο-οργάνωση, η λαϊκή αυτομόρφωση.

Απέναντι στους φασίστες όμως δεν πιάνουν μόνο τα λόγια.

Ο φασισμός γιγαντώνεται από την παρουσία του στον δημόσιο χώρο. Πρέπει λοιπόν να τον αντιμετωπίσουμε και εκεί. Γνωρίζουμε καλά ότι το να κυνηγάς τους φασίστες και να τους τσακίζεις σε κάθε γειτονιά, είναι προϋπόθεση για να κυκλοφορείς ελεύθερος στην πόλη σου.

Κι αν στο Ηράκλειο ο κόσμος αράζει ελεύθερα στις πλατείες χωρίς να φοβάται πεσίματα από καλογυαλισμένους, ξυρισμένους ναζί, αυτό οφείλεται στα αντιφασιστικά αντανακλαστικά της ντόπιας νεολαίας και στον μαχητικό αντιφασισμό των οργανωμένων αντιφασιστών.

Γιατί οργανωθήκαμε λοιπόν;

Γιατί μέσα στις Καταλήψεις και τους αυτοδιαχειριζόμενους χώρους, στις συγκρούσεις με τους μπάτσους και τους φασίστες, στους αγώνες των τοπικών κοινωνιών, στις εργατικές διεκδικήσεις, στην αλληλεγγύη των συντρόφων μας, βρήκαμε το μεγαλύτερο σχολείο του κόσμου. Γιατί εκεί, στις αντιφασιστικές δομές και τις οριζόντιες συνελεύσεις δεν υπάρχει κανένας να σε εκμεταλλευτεί· κανένας που θα κερδίσει χρήματα από σένα· κανένας που θα ζητήσει την ψήφο σου. Ο μαχητικός αντιφασιστικός αγώνας προσφέρει αλληλεγγύη, δικαιοσύνη και γνώση. Σε φέρνει αντιμέτωπο με την αλήθεια της ιστορίας και της ταξικής πραγματικότητας.
Οργανωθήκαμε γιατί εκεί καταλάβαμε ότι ζούμε έναν αναπόφευκτο ταξικό πόλεμο. Εκεί καταλάβαμε ότι αυτός ο κόσμος είναι ένας κόσμος σύγκρουσης αντίπαλων συμφερόντων μεταξύ εκμεταλλευτών και εκμεταλλευόμενων· ένας κόσμος ταξικού πολέμου ανάμεσα στην εργατική τάξη και το κεφάλαιο, ανάμεσα στο κράτος και την κοινωνία.

Σε αυτόν τον αναπόφευκτο πόλεμο διαλέξαμε πλευρά.

Στρατευθήκαμε με την εργατική τάξη και τους καταπιεσμένους ενάντια στο κεφάλαιο και το κράτος. Στρατευθήκαμε με τον κόσμο της αλληλεγγύης και της αυτο-οργάνωσης, ενάντια στον βόθρο του εθνικισμού και της ρουφιανιάς. Στρατευθήκαμε με τον κόσμο που στηρίζει τη δύναμή του στο χαμόγελο και τη γνώση και όχι στις γνωριμίες του στην αστυνομία. Σε αυτόν τον «λαό» ανήκουμε και δίπλα σε αυτόν θα στεκόμαστε μέχρι να πεθάνουμε.

Είμαστε πολλοί και πολλές και η συνείδηση του δίκιου μας μάς δίνει αρκετή υπομονή και θάρρος ώστε να κάνουμε ότι χρειαστεί, για να παραμείνει το Ηράκλειο μία πόλη ανοιχτή για όλη την κοινωνία και επικίνδυνη για τους φασίστες.

Κράτος, φασίστες και αφεντικά, οι μαθητές θα στέκονται πάντα αντιφά

Η πρώτη εικόνα που θα αντικρίσεις μετά από την πυρκαγιά ενός δάσους είναι στάχτη, γκρίζο και νέκρα. Με μια πιο προσεκτική ματιά όμως, μετά από λίγο καιρό μπορεί κανείς εύκολα να διαπιστώσει την δημιουργία νέων, πιο γερών δέντρων.

Αντίστοιχα η προσπάθεια ακροδεξιών κομμάτων να κερδίσουν χώρο και να σπείρουν το δηλητήριο του φασισμού στα σχολεία δεν ήταν τίποτα άλλο παρά το έναυσμα για την συσπείρωση ενάντια στα εθνικιστικά ιδεώδη. Η οργάνωση πανελλαδικών καταλήψεων ήταν το πάτημα για πολλούς antifa μαθητές να συσπειρωθούν και να δώσουν την δικιά τους μάχη υπερασπιζόμενοι την ισότητα και διεκδικώντας την ελευθερία.

Ένα επίτευγμα αυτού του αγώνα είναι η δημιουργία μαθητικών αντιφασιστικών πυρήνων οι οποίοι μάχονται καθημερινά περιορίζοντας όλο και περισσότερο τους φασίστες στα σχολεία αλλά και σε ολόκληρη την πόλη.Ένα τρανταχτό παράδειγμα αυτής της κινητοποίησης ήταν η γενναία προσπάθεια των μαθητών του 1ου ΓΕΛ Ηρακλείου να απομονώσουν τα φασιστικά στοιχεία κάνοντας κατάληψη με αντιφασιστικό χαρακτήρα στην οποία υψώθηκε και αντιφασιστικό πανό προστατευμένο από περιφρούρηση μαθητών διαφόρων σχολείων.

Βλέποντας την βρώμα που φέρνει στο πέρασμα του ο φασισμός είναι σημαντικό να κάνουμε την παρουσία μας αντιληπτή μαχόμενοι αυτούς που στο όνομα μιας πατρίδας και ενός θεού εκφράζουν ρητορικές μίσους και αποσκοπούν ερημωμένες πλατείες, φοβισμένους μαθητές και τη κυριαρχία των αφεντικών. Δεν θα αφήσουμε κανέναν και τίποτα να μας στερήσει τη δυνατότητα να ζούμε ελεύθερα.

Μαθητική Αντίφα Ηρακλείου

HIP HOP

COMIN' STRAIGHT FROM THE UNDERGROUND

XXXXXX

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ, Η ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΤΟΥ HIP HOP, ΚΑΙ ΤΟ ΡΑΠ

Τα ιστορικά φαινόμενα δεν αναπτύσσονται ποτέ στο κενό, δηλαδή απομονωμένα από την πραγματικότητα, ούτε εκφράζονται μηχανιστικά, ανεξάρτητα δηλαδή από την ανθρώπινη παρέμβαση. Αντίθετα, κάθε ιστορικό φαινόμενο είναι προϊόν ενός συγκεκριμένου περιβάλλοντος σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο και δημιουργείται από τους ίδιους τους ανθρώπους στην προσπάθεια τους να ορίσουν και να ελέγξουν τη μοίρα τους.

Το ίδιο ισχύει και με μια ξεχωριστή κουλτούρα που αναπτύχθηκε στους βρώμικους δρόμους του Νότιου Bronx τη δεκαετία του 1970. Το Νότιο Bronx συνδύαζε την οικονομική και κοινωνική καταπίεση των γκέτο, τους αγώνες των απελευθερωτικών κινημάτων των προηγούμενων γενεών και τη δράση των συμμοριών του δρόμου που γέμισαν το κενό που άφησε το τέλος των εν λόγω κινημάτων. Αποτέλεσε έτσι το ιδανικό πεδίο όπου μια περιθωριοποιημένη νεολαία μπορούσε να αφηγηθεί τις ιστορίες της ζωής της. Σε αυτό το μοναδικό ιστορικό πλαίσιο, από την έκρηξη της συσσωρευμένης δημιουργικής ενέργειας της αμερικανικής νεολαίας, γεννήθηκε μια κουλτούρα που μέσα σε λίγες δεκαετίες θα έφτανε εν τέλει σε κάθε σε γωνιά της γης: το Hip Hop.

Πολλοί πιστεύουν, λανθασμένα, ότι το Hip Hop ορίζεται στενά ως ένα συγκεκριμένο στυλ μουσικής. Στη πραγματικότητα το Hip Hop είναι ένα πολυεπίπεδο πολιτιστικό φαινόμενο. Όπως μας εξηγεί ο πρωτοπόρος DJ Kool Herc «οι άνθρωποι μιλάνε για τα 4 στοιχεία του Hip Hop: το DJing, το BBoying, το MCing, και το Graffiti. Εγώ πιστεύω πως υπάρχουνε πολύ περισσότερα. Για παράδειγμα ο τρόπος που περπατάς, ο τρόπος που μιλάς, το πώς φαίνεσαι, το πως επικοινωνείς». Πράγματι, καθένα από τα παραπάνω στοιχεία έχει τη δικιά του μοναδική ιστορία, τους ήρωες και τους αγώνες του. Το καθένα λειτουργεί ως ξεχωριστό κομμάτι ενός μεγαλύτερου παζλ.

Βλέποντάς το συνολικά, το Hip Hop είναι αδιαμφισβήτητα ένα παγκόσμιο φαινόμενο που διαπερνάει τα σύνορα των εθνών-κρατών και επηρεάζει ολόκληρες γενιές. Μια σημαντική πλευρά του, γνωστή ως Ραπ, είναι το μουσικό στοιχείο που συνδυάζει το MCing και το DJing. Είναι το «να μιλάς ποιητικά και ρυθμικά πάνω στο beat». Όπως μας εξηγεί ο Michael Eric Dyson, «οι καλλιτέχνες της ραπ εξερευνούν τη γραμματική δημιουργικότητα, τη λεκτική μαεστρία και τη γλωσσική καινο-

τομία ώστε να προωθήσουν την τέχνη της προφορικής επικοινωνίας». Οι χαρακτηριστικοί ήχοι της ανατολικής ακτής της Νέας Υόρκης, η σύνθετη σκηνή της Γαλλίας, το αναδυόμενο βρώμικο στυλ του Λονδίνου και το πολιτικά φορτισμένο ραπ που αναπτύσσεται στην Κούβα, επιβεβαιώνουν την επιρροή της ραπ σε παγκόσμιο επίπεδο.

Το Hip Hop γεννήθηκε από τις στάχτες μιας κοινωνίας κατακερματισμένης από το καπιταλιστικό σύστημα και τον ρατσισμό του καθεστώτος. Παρότι ανεξάρτητο και αυτόνομο στα πρώτα του βήματα, δεν πέρασε πολύς καιρός μέχρι οι πολυεθνικές να καταπατήσουν την ανεξαρτησία του και να αρχίσουν τη γνωστή διαδικασία της καπιταλιστικής του εκμετάλλευσης. Μέσα σε μερικά χρόνια το σχίσμα μεταξύ της κυρίαρχης mainstream ραπ που εκτοξεύθηκε μέσω του ραδιοφώνου από τη μία και του πολιτικού, επαναστατικού στίχου της underground σκηνής από την άλλη, χώρισε το Hip Hop σε δυο διαφορετικούς κόσμους. Ο ράπερ Immortal Technique αναδεικνύει πολύ εύστοχα το πολιτικό πλαίσιο αυτής της διχοτόμησης, μιλώντας για την αντίθεση μεταξύ του κόσμου των δισκογραφικών «υπερδυνάμεων της μουσικής βιομηχανίας» και του «τρίτου κόσμου του underground». Και έτσι είναι. Οι διαφορές μεταξύ της εμπορευματικής δραστηριότητας της mainstream ραπ βιομηχανίας και της δημιουργικότητας και αντίστασης της underground σκηνής ήταν τεράστιες.

Δυστυχώς, η ωραιοποιημένη και εμπορευματοποιημένη εικόνα του Hip Hop, που αναπαράγεται από τους ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς και κάθε άλλο μηχανισμό της κυρίαρχης κουλτούρας, είναι για κάποιους η απόδειξη της θεωρίας του «αυτοδημιούργητου» (boot strap)˙ μιας ιδεολογίας που δημιουργήθηκε από τις νεοφιλελεύθερες οικονομικές πολιτικές των τελευταίων 30 χρόνων και τους ιδεολογικούς μηχανισμούς που τις πλαισίωναν. Το περιοδικό Time για παράδειγμα, υποστηρίζει ότι χάρη στον καπιταλισμό «η δύναμη της αγοράς της ραπ μουσικής έδωσε την ευκαιρία στους ράπερς να μιλήσουν ελεύθερα». Πράγματι, για κάποιους η ικανότητα να μετατρέπεις το έργο σου σε προϊόν για την καπιταλιστική αγορά είναι αυτή που επέτρεψε στη ραπ να ανθίσει και να εξελιχθεί σε αυτό που είναι σήμερα. Αυτή η απλοϊκή αντίληψη όμως αγνοεί ότι με αυτόν τον τρόπο, η κουλτούρα γίνεται έρμαιο στα χέρια μιας χούφτας στελεχών της μουσικής βιομηχανίας που την εκμεταλλεύονται με μοναδικό σκοπό το κέρδος. Την ίδια στιγμή οι ακτιβιστές του Hip Hop που μιλάνε για κοινωνική αλλαγή, πολιτική ανυπακοή και αναδιανομή του πλούτου, περιθωριοποιούνται συστηματικά και αποκλείονται από τον δημόσιο λόγο.

Ο καπιταλισμός των πολυεθνικών εταιρειών, στηριζόμενος στις νεοφιλελεύθερες πολιτικές της ιδιωτικοποίησης και της απορρύθμισης της αγοράς εργασίας, απαλλοτρίωσαν την καλλιτεχνική δημιουργία, αποστείρωσαν το περιεχόμενό της και αναδιαμόρφωσαν το πρόσωπό της στα μέτρα της κυρίαρχης ιδεολογίας. Έτσι, το ανεξάρτητο πολιτικό ραπ με τον κοινωνικό του σχολιασμό, αντικαταστάθηκε από ρηχές προσεγγίσεις της εγκληματικότητας, των ναρκωτικών, των φυλετικών και έμφυλων προκαταλήψεων, γεμάτες κυρίαρχα πρότυπα και κοινωνικά στερεότυπα.

Η βιομηχανία λοιπόν κατακρεούργησε το Hip Hop με τον ίδιο τρόπο που τα καπιταλιστικά κράτη του πρώτου κόσμου κατακρεούργησαν τις χώρες του τρίτου κόσμου: το περιεχόμενό του καταληστεύθηκε όπως οι πόροι μιας χώρας, οι καλλιτέχνες του έγιναν θύματα της εκμετάλλευσης όπως οι εργάτες μιας χώρας, και η επιβίωσή του ταυτίστηκε με τον βαθμό της υποταγής του στο κυρίαρχο πολιτικο-οικονομικό σύστημα.

*το παραπάνω απόσπασμα είναι μετάφραση της εισαγωγής του κειμένου «How Capitalism Underdeveloped Hip Hop: A People's History of Political Rap» του Derek Ide που δημοσιεύτηκε στο The Hampton Institute.

ΑΠΟ ΤΑ 50 ΑΤΟΜΑ ΣΤΟ ΡΟΔΟΝ ΣΤΑ 10.000 ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΕΤΡΑΣ

Στην Ελλάδα το hip hop ήρθε στα τέλη της δεκαετίας του 80. Απ' την αρχή έγινε σαφές και κατανοητό ότι πρόκειται για μια εκ φύσεως αντιφασιστική και αντιδραστική μουσική. Έδωσε φωνή στο περιθώριο, σε αντισυμβατικούς νέους και σε μετανάστες. Ήταν από τις λίγες κουλτούρες που όχι μόνο δεν την τρόμαζε το διαφορετικό και η πολυπολιτισμικοτητα αλλά τα θαύμαζε, εμπνεόταν από αυτά και έβλεπε νέους ορίζοντες να ξεπηδάνε μέσα από αυτή την κατάσταση.

Η αρχή έγινε με συγκροτήματα "ογκολίθους" που μέχρι σήμερα μνημονεύονται για την παρακαταθήκη που αφήσαν. Παρ' όλα αυτά οι περισσότεροι τότε το χλεύαζαν λόγω της αλλόκοτης ενδυμασίας των υποστηρικτών του, της χαμηλής ποιότητας των ηχογραφήσεων και κυρίως λόγω των μηνυμάτων του που ακούγονταν ξένα στον νεοέλληνα της ψεύτικης οικονομικής ευημερίας.

Στα τέλη της δεκαετίας του 90 έγινε το πρώτο μεγάλο μπαμ της εγχώριας σκηνής καθώς άρχισαν να ξεπηδάνε αρκετά συγκροτήματα. Παρόλο που η εξάπλωση του ραπ ήταν αργή δημιουργήθηκε ένας αρκετά ισχυρός πυρήνας καθώς το μήνυμα μεταδιδόταν σε συγκεκριμένους ανθρώπους που τιμούσαν τους κωδικές του.

Μέσα στην δεκαετία του 2000 και ιδιαίτερα στο δεύτερο μισό της, το ραπ γνώρισε ακόμα μεγαλύτερες επιτυχίες και μπήκε για τα καλά στην συνείδηση των νέων ανθρώπων. Βέβαια, κάποιοι άρχισαν να βγάζουν λεφτά απ' αυτό. Αυτό έσπειρε την διχόνοια ανάμεσα στους υποστηρικτές του, καθώς ορισμένοι από αυτούς παρέκκλιναν από την αρχική του ιδέα. Παρουσίαζαν την "δουλειά τους" στα νυχτερινά κέντρα διασκέδασης με φυσικό επόμενο τα κομμάτια τους να χάσουν την αιχμηρότητα του στίχου ώστε να μπορούν να είναι εύπεπτα από τον καθένα. Κάπως έτσι το hip hop χωρίστηκε σε δυο σκηνές, στους εμπορικούς και στους μη εμπορικούς, σε αυτούς που κάνουν ραπ και σε αυτούς που κάνουν RnB, στους mainstream και στους underground.

ένα ραπ χωρισμένο σε δυο σκηνές
μην κρυβόμαστε πίσω από τις ρίμες μας
Zoro & Buzz - Το χρώμα της δύσης

Το hip hop είναι μια μουσική που κατά κύριο λόγο μεγάλωσε και πέτυχε μέσα από τις δυσκολίες και τον δρόμο. Ήταν αυτό που μέσα στην δεκαετία του 90 αγκάλιασε τους μετανάστες και τους πρόσφυγες στα πρώτα κύματα μετανάστευσης στην Ελλάδα και διεκδίκησε ισότητα. Ήταν αυτό που σε πολλούς νέους έδωσε φωνή στην εξέγερση του Δεκέμβρη του 2008 και ένα όραμα για ένα καλύτερο αύριο. Ήταν αυτό στο οποίο πολλοί στράφηκαν μετά το ξέσπασμα της κρίσης καθώς εδώ και χρόνια μίλαγε για μια τεχνική οικονομική ευμάρεια και για παρακμασμένες ηθικές αξίες. Ήταν αυτό που έχασε ένα από παιδιά του από τους φασίστες το 2013. Το Killah-P. Μια επίθεση που ήταν αναμενόμενη καθώς οι νεοναζί απεχθάνονται την δυναμική του, λόγω της αμεσότητας, του μαχητικού αντιφασιστικού πνεύματος και της ελευθερία του

λόγου που το διέπουν (τους πονάει και ότι προέρχεται από μαύρους).

Σήμερα στην δεκαετία που διανύουμε και είναι έτοιμη να κλείσει, το hip hop φαντάζει πιο δυνατό από ποτέ και από πολλούς θεωρείται ως η πιο δημοφιλής μουσική. Το δίπολο από ραπ και RnB έχει μεταφερθεί σε ραπ και τραπ διογκώνοντας ακόμα πιο πολύ το χάσμα των υποστηρικτών της κουλτούρας καθώς το ένα προβάλλει πρότυπα αγωνιστικότητας και αντίδρασης δίνοντας τροφή για σκέψη ενώ το άλλο προβάλλει λούσα, χρυσά και γυναικείους κώλους προάγοντας ακόμα πιο πολύ την αντικειμενοποίηση της γυναίκας σαν ένα σεξουαλικό εργαλείο.

Ρομπότ και ιπτάμενοι μπάτσοι κι αυτός που ακούει για τη φάση,
ραπάρει για να με φτάσει αντί να γράφει γι' αυτόν
hip hop γιατί είναι η τάση και πες του θα του περάσει,
τόπο μονάχα στο ταλέντο και στο αθάνατο ποπ
Ακραία αντίδραση - Αθάνατο ποπ

Εν κατακλείδι το ραπ στην Ελλάδα διανύει μια μεγάλη άνθιση χωρίς να σημαίνει πως γίνεται καλύτερο ή χειρότερο. Το στοίχημα είναι όσο και να μεγαλώσει να μην ξεχαστούν οι ρίζες του και οι κώδικες ηθικής αξίας που το διακατέχουν. Το να φτάσουν οι ραπάδες σε ένα σημείο να γίνουν ερμηνευτές- ανδρείκελα των εταιριών και να παίζουν σε πίστες ως οι γελωτοποιοί της εκάστοτε αυλής δεν το θέλει σχεδόν κανένας. Πάλι καλά υπάρχουν πάρα πολλοί που δεν θα το αφήσουν να καταλήξει έτσι και το κάνουνε καλύτερο μέρα με τη μέρα. Στο τέλος αυτό που έχει σημασία δεν είναι να γεμίζουν στάδια ολόκληρα οι συναυλίες ή να έχει 10.000 άτομα ο ΛΕΞ (όλοι νομίζω χάρηκαν με αυτό), αλλά να μην αλλοιωθεί η πολιτιστική του ταυτότητα και στο τέλος της ημέρας οι προβληματισμοί που θέτει να σε βάζουν σε σκέψη και να σε κάνουν λίγο 'καλύτερο' άνθρωπο. Αυτό είναι το μήνυμα του.

POWERMOVES WINDMILLS ΚΑΙ FLARES

Η ιστορία του hip hop ξεκιναει από το Bronx της Νεας Υορκης περίπου στα τέλη του 1970. Το Bronx βρισκόταν σε κακή κατάσταση και ιδιαίτερα το νότιο κομμάτι, το οποίο είδε μια απότομη πτώση του πληθυσμού και της ποιότητας ζωής στα τέλη της δεκαετίας του 1960 με αποκορύφωμα ένα κύμα εμπρησμών. Η καύση των κτιρίων ήταν κατά κύριο λόγο στις φτωχότερες κοινότητες, όπως το Νότιο Μπρονξ. Μια απλοϊκή εξήγηση για το τι συνέβη ήταν ότι οι ιδιοκτήτες αποφάσισαν να κάψουν τις περιουσίες τους, χαμηλής οικονομικής αξίας και να πάρουν τα ασφαλιστικά χρήματα, καθώς ήταν πιο προσοδοφόρο να πάρουν χρήματα ασφάλισης παρά να ανακαινίσουν ή να πουλήσουν ένα κτίριο σε μια σοβαρά προβληματική περιοχή. Το Bronx είχε πολύ υψηλά ποσοστά φτώχειας και ανεργίας.

Η ανάγκη όμως των ανθρώπων για αλλαγή γεννάει μια νέα αντισυμβατική για τα τότε δεδομένα κουλτούρα, η οποία έμμελε να αλλάξει ριζικά τον τρόπο σκέψης τους. Το hip hop. Άνθρωποι διαφορετικοί, με κοινό όμως εχθρό, γίνονται μέλος μιας κοινότητας στόχος της οποίας ήταν και θα είναι η καταπολέμηση της αδικίας. Η τέχνη πλέον γίνεται όπλο και μας υπενθυμίζει για ακόμη μια φορά τη δύναμη της. Τέχνες όπως η μουσική, το τραγούδι, η ζωγραφική και ο χορός γίνονται σήμα κατατεθέν της κουλτούρας αυτής και η κάθε μια παίρνει τη δικιά της μορφή: Στο τραγουδι το λεγόμενο "rapping" (ή αλλιώς MCing), στη μουσική το DJing, δηλαδή η δημιουργία ήχων με record players και DJ mixers (ακουστικά), στη ζωγραφική η τέχνη του γκράφιτι, και στο χορό το break dance.

Το break dance, ή αλλιώς B-boying, είναι ένα είδος δυναμικού και ρυθμικού χορού, και μία από τις βασικές εκφάνσεις του χιπ χοπ κινήματος. Ο χορός αυτός εμφανίστηκε στο νότιο

Μπρονξ κατά τη δεκαετία του 1970, μαζί με τα υπόλοιπα στοιχεία του κινήματος. Η καταπίεση του κόσμου τον ωθεί στους δρόμους όπου αρχίζει να χορεύει. Η ομιλία πλέον δεν είναι απαραίτητη αλλά έτσι πολύ κόσμος αρχίζει σιγά σιγά να ακούγεται. Οι πρωτοπόροι του b-boying είναι ο Richard «Crazy Legs» Colon και ο Kenneth «Ken Swift» Gabbert οι οποίοι ήταν και μέλος του rock steady crew ένα από τα σημαντικότερα crew της εποχής το οποίο κάνει την εμφάνιση του το 1977. Η ομάδα δημιουργήθηκε αρχικά στο Bronx της Νέας Υόρκης από τους b-boys Jimmy Dee και Jimmy Lee.

Το βασικό στοιχείο του χορού είναι τα power moves όπως τα flares και τα windmills όπου είναι κινήσεις που έχουν ακροβατική φύση αλλά επίσης αποτελείται από τα top rocks όπως το basic και το indian step και το footwork όπως τα cc και το six step όπου αποτελούν το πιο χορευτικό κομμάτι του χορού. Το breakdancing συνήθως γίνεται με την ανάλογη μουσική υπόκρουση από boomboxes ή συστήματα PA. Σιγά σιγά ο χορός εξαπλώνεται και επιτρέπει στους χορευτές να παρουσιάσουν τις αυτοσχεδιαστικές ικανότητές τους και σε άλλους χορευτές. Αυτό οδήγησε στους πρώτους χορευτικούς διαγωνισμούς μάχης μεταξύ των δύο ατόμων ή των χορευτικών ομάδων (crew) που κρίνονται σε σχέση με τη δημιουργικότητα, την ικανότητα και τη μουσικότητα.

Ο χορός δανείζεται πολλά στοιχεία άλλων ειδών χορού, συμπεριλαμβανομένου του χορού του δρόμου της δεκαετίας του 1930, των βραζιλιάνικων και ασιατικών πολεμικών τεχνών, του ρώσικού φολκ χορού, αλλά και στοιχεία των χορευτικών κινήσεων των Τζέιμς Μπράουν και Μάικλ Τζάκσον. Ο όρος breakdance αποδόθηκε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Σιγά σιγά όλο και περισσότερος κόσμος γίνεται υποστηρικτής του break και γενικά της κουλτούρας αυτής.

Στην Ελλάδα μία από τις πρώτες ομάδες breakdance ονομαζόταν Freakstyle Rockers και αποτελούνταν από τον Άκη Τσινίδη (με το ψευδώνυμο "12ος Πίθηκος), αλλά και άλλα μέλη τα οποία δεν αναγράφονται σχεδόν πουθενά. Ο 12ος Πίθηκος ακόμα και σήμερα ασχολείται με αυτή την κουλτούρα. Στη πορεία του το hip hop γεννάει και άλλα είδη χορού όπως το popping και το locking όπου συγκροτούν τα 3 βασικά στοιχεία του hip hop χορού.

Η τέχνη γεννιέται από την ανάγκη των ανθρώπων για έκφραση και είναι σημαντικό να είναι προσιτή σε όλους. Μέσα από λίγες ώρες έκφρασης και ξεσπάσματος οι άνθρωποι καταφέρνουν πολλά. Η τέχνη είναι επανάσταση και το hip hop μας θυμίζει ότι η επανάσταση στους δρόμους παίρνει μορφή.

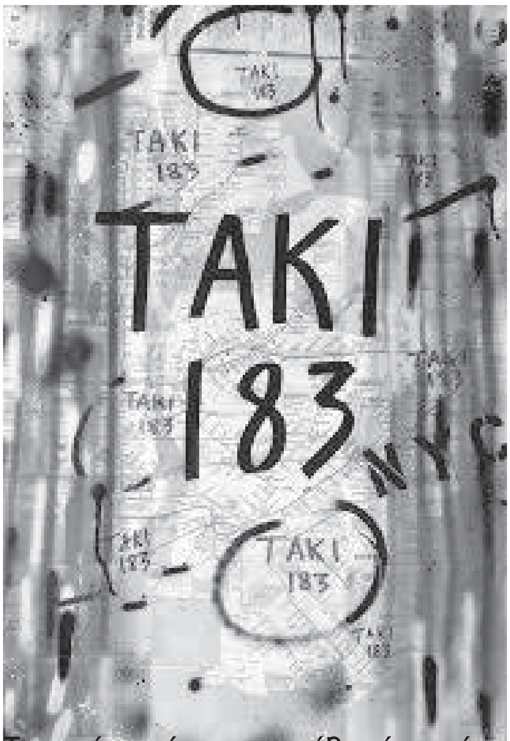
GRAFFITI

Το γκράφιτι είναι η τέχνη του βαψίματος στους τοίχους είτε συνθημάτων είτε ζωγραφικής. Αν και υπάρχει εδώ και χιλιάδες χρόνια έγινε πιο διάσημο τον 20ο αιώνα με τη διάδοση του Χιπ Χοπ στις ΗΠΑ. Όταν άρχισε να διαδίδεται, συμμορίες έγραφαν σε τοίχους και τραίνα το όνομα τους ως οριοθέτηση της περιοχής τους (tagging), στη νοτιοδυτική μεριά των ΗΠΑ. Τη δεκαετία του 70 το γκράφιτι έγινε ιδιαίτερα δημοφιλές. Από τότε αν και έχει διαφορετικό σκοπό για τον κάθε καλλιτέχνη παραμένει μία μορφή παράνομης τέχνης.

Παρ' όλα αυτά εξελίχτηκε και σαν τέχνη σε γκαλερί κυρίως όταν παιδιά ηλικίας κάτω των 19 άρχισαν ένα κίνημα γκράφιτι στην Νέα Υόρκη και στη Φιλαδέλφεια το οποίο βοήθησε το γκράφιτι να αναπτυχθεί εξαιτίας του χώρου και του χρόνου που είχαν στη διάθεση τους. Τελικά αποδυκνείεται πως το γκράφιτι, σαν καλλιτεχνικό ρεύμα, κρατάει και εξελίσεται συνεχώς.

Ο TAKI183 είναι ένας από τους πρώτους γκραφιτάδες στο κόσμο. Το καλλιτεχνικό του όνομα προέρχεται από συντόμευση του Dimitraki, μιας και ήταν Ελληνοαμερικανός, και τη διεύθυνση του.

Η τέχνη του γκράφιτι ήταν ανέκαθεν αντιεξουσιαστική καθώς οι γκραφιτάδες διεξάγουν την τέχνη τους σε τοίχους ή τραίνα κάτι που απαγορεύεται από τις αρχές. Έτσι οργανώνονται με σκοπό να αποφύγουν την αστυνομία ή οποιοδήποτε είδος εξουσίας που μπορεί να τους επιβάλει ποινές. Αυτό καθιστά την τέχνη του γκράφιτι επικίνδυνη επειδή οι γκραφιτάδες για να περάσουν απαρατήρητοι από τις αρχές πρέπει να κόψουν σύρματα, να προσέχουν στις ηλεκτροφόρες ράγες των τραίνων για τυχόν ατυχήματα κλπ. Παρ' όλα αυτά έχουν σημειωθεί και πολλοί θάνατοι όπως ο θάνατος ενός γκραφιτά στο Θησείο ο οποίος διασχίζοντας τον ηλεκτρικό σιδηρόδρομο μαζί με την ομάδα του, χτυπήθηκε από το ρεύμα και πέθανε ακαριαία.

Το γκράφιτι όπως και κάθε τέχνη είναι ένας τρόπος έκφρασης. Έτσι μέσω του γκράφιτι μπορούν να εκφραστούν διάφορες πολιτικές απόψεις και να διαδοθούν σε όλο τον κόσμο Κατά συνέπεια, ένα μέρος του γκράφιτι βρίσκεται στον αντιφασιστικό και στον αναρχικό χώρο.

ΤΟ ΠΑΝΚ ΚΑΙ ΟΙ ΡΙΖΕΣ ΤΟΥ

Το πανκ είναι μια αντικουλτούρα που υφίσταται κοντά μισό αιώνα. Ξεκίνησε τα δύσκολα-πέτρινα χρόνια της δεκαετίας του 1970 στην Αγγλία. Αλλά για να κατανοήσουμε καλύτερα τις συνθήκες που έπαιξαν ρόλο στην γέννηση του πανκ μια ιστορική αναδρομή πιστεύουμε ότι είναι αναγκαία.

Το τέλος του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου βρήκε μια άλλοτε κυρίαρχη Αγγλία στο εμπόριο και στην βιομηχανία, κατεστραμμένη και με άμεση ανάγκη ανοικοδόμησης. Για να γίνει αυτή η ανοικοδόμηση η κυβέρνηση σκέφτηκε να μετακινήσει πληθυσμούς από τις πρώην αποικίες της αυτοκρατορίας. Μετανάστες από την Τζαμάικα αρχικά και αργότερα από το Πακιστάν και τις Ινδίες άρχισαν να εγκαθίστανται στα προάστια του Λονδίνου και των άλλων μεγαλουπόλεων της Αγγλίας. Φυσικό ήταν ότι αυτοί οι λαοί θα έφερναν μαζί την κουλτούρα τους,τα ήθη και έθιμα τους. Αυτοί οι νεοφερμένοι είτε δούλευαν σε κάποιο ντόπιο αφεντικό,όπως στην πλειοψηφία τους οι μετανάστες από την Τζαμάικα, είτε άνοιγαν δικές τους επιχειρήσεις πουλώντας ασιατικά ως επί το πλείστον προϊόντα. Επίσης λογικό είναι ότι πλέον υπήρχαν και άλλοι θρησκευτικοί χώροι λατρείας πέρα από τους χριστιανικούς ναούς. Αυτή η πολυπολιτισμικότητα αποτελούσε το ψηφιδωτό της Βρετανικής κοινωνίας από το 1960.

Ήδη από τις εκλογές του 1974 και την ήττα των συντηρητικών, η βαθιά οικονομική κρίση που βρισκόταν η χώρα δεν άφηνε περιθώρια καλυτέρευσης της ζωής του μέσου λευκού Άγγλου εργαζόμενου. Η άνοδος της Μάργκαρετ Θάτσερ στην εξουσία το μόνο που έκανε ήταν να βαθύνει αυτή την κρίση, μεταλλάσσοντας την από οικονομική σε πολιτική και αντισοβιετική, τασσόμενη πλήρως με την αμερικάνικη πολιτική για επικράτηση της Δύσης εναντίον της Ανατολής εν μέσω ψυχρού πολέμου. Στο εσωτερικό της χώρας, άρχισαν δειλά δειλά να κάνουν την εμφάνιση τους διάφορες ομάδες ναζιστικών και ακροδεξιών στοιχείων. Αυτές οι ομάδες ήταν δομημένες στρατιωτικά με τυφλή υπακοή στους αρχηγούς τους. Σαν λάβαρο τους είχαν την σημαία με τον σταυρό του Αγίου Γεωργίου και οι δράσεις τους ήταν ουσιαστικά οι απρόκλητες επιθέσεις σε μεμονωμένους μετανάστες ή ανθρώπους με διαφορετικό χρώμα. Η αποδοχή που βρήκαν όλες αυτές οι νεοναζιστικές ομάδες σε μεγάλο κομμάτι του πληθυσμού, σε νεαρές κυρίως ηλικίες οδήγησαν και στην άνοδο του εθνικιστικού κόμματος (B.N.P.). Ωστόσο η άνοδος της ακροδεξιάς δεν έμελλε να διαρκέσει και οι φασίστες θα έτρεχαν πίσω στις τρύπες τους πολύ πιο γρήγορα από ότι είχαν βγει.

Από την πρώτη στιγμή το αντιφασιστικό μέτωπο, με όλες του τις δυνάμεις και σε όλες του τις εκφάνσεις από αναρχικούς μέχρι και αριστερούς πολέμησαν το B.N.P. και την άνοδο του. Άλλοτε με κυνήγι και ξύλο, άλλοτε με πορείες και αντιφασιστικές συναυ-

λίες, ακυρώσεις εκδηλώσεων και αντιπληροφόρηση, οι φασίστες ποτέ δεν έδρασαν με την ησυχία τους στην προσπάθειά τους να προσεταιρίσουν μεγάλα κομμάτια της υπό κρίση βρετανικής κοινωνίας.

Γυρνάμε λοιπόν πίσω στον χρόνο. Εκεί που το μυαλό μας ακόμα γυρνά αναπολώντας αυτές τις σκληρές αλλά αγνές εποχές. Τότε που η φιλία και η συντροφικότητα σήμαιναν κάτι και δεν ήταν κενού νοήματος. Την εποχή που οι συνθήκες ευνοούσαν τον ρατσισμό, που η ανεργία και η φτώχεια δέσποζαν, ήταν η σειρά ενός νέου ρεύματος αντικουλτούρας να γεννηθεί ενάντια στην κυρίαρχη κουλτούρα, το πανκ. Με μοϊκάνες, μπότες και καρφιά, αλυσίδες και τσαμπουκά διαμορφώθηκε η σκηνή του πανκ.

Σε μια κοινωνία λοιπόν ρατσιστική και κατά βάση συντηρητική, οι πρώτες μπάντες δημιουργήθηκαν από μια ανάγκη. Την ανάγκη να αφυπνίσουν την νεολαία ούτως ώστε να αντιδράσει απέναντι στην φασιστική απειλή και την κατασταλτική πολιτική της κυβέρνησης. Το πανκ κίνημα είτε μέσω των στίχων και των συναυλιών, είτε μαχητικά στον δρόμο, αντιμετώπιζε πάντα από την μια πλευρά τους μπάτσους και από την άλλη τους φασίστες.

Η εμφάνιση μας ενοχλεί την κοινωνία
Η ιδέες μας την αστυνομοκρατία
Όρθια μαλλιά ρούχα με καρφιά
Στους υποταγμένους προκαλούμε αηδία
Στο δρόμο όσοι κοιτούν να παν να γαμηθούν
Δεν ξέρουν να μιλούν την πάρτυ τους μόνο κοιτούν
Μας λένε είμαστε ακραίοι περιθωριακοί
Μα αυτό που λένε ουτοπία εμείς το λέμε απλά ζωή
Ομίχλη - Πανκς Απάτσι

Ήταν επίσης, πέρα από τα παραπάνω, αντίδραση στις μουσικές τάσεις που είχαν κυριαρχήσει στην μουσική σκηνή της Αγγλίας το 1970. Σε αυτές τις τάσεις οι πάνκηδες έβλεπαν μόνο πομπώδεις εκφάνσεις του heavy metal, progressive rock, arena rock και disco. Το πανκ επίσης ήταν αυτό που ανακάλυψε και χρησιμοποίησε την D.I.Y. (do it yourself) λογική και κουλτούρα. Επίσης χαρακτηριστικό γνώρισμα του πανκ είναι και τα φανζίν, μικρές αυτοχρηματοδοτούμενες εκδόσεις. Η δημιουργία, σύνταξη, παραγωγή και διακίνηση μπορεί να γίνει από ένα άτομο ή συλλογικά. Μπορεί να γραφτεί σε γραφομηχανή, σε ηλεκτρονικό υπολογιστή ή χειρόγραφα. Έχει ασυνήθιστο μοντάζ και σελιδοποίηση. Περιέχει φωτογραφίες, κολλάζ και

σκίτσα και το σχήμα και η μορφή μπορεί να αλλάξει από τεύχος σε τεύχος. Τα φανζίν εμφανίστηκαν γύρω στα μέσα της δεκαετίας του 1970 παράλληλα με την ανάπτυξη της πανκ σκηνής στη Νέα Υόρκη και στο Λονδίνο. Ένα σημαντικό τμήμα στα φανζίν ήταν φωτοτυπημένες σελίδες που παρουσίαζαν τα συγκροτήματα και το κοινό τους. Αυτά τα έντυπα λοιπόν αποτέλεσαν το όπλο των πανκ κοινοτήτων απέναντι στην κυρίαρχη κουλτούρα των καλογυαλισμένων μουσικών περιοδικών. Αποτέλεσαν και αποτελούν μέσο δικτύωσης των κατά τόπους πανκ κοινοτήτων. Όπως εξάλλου σημειώνει και ο Graig O Hara όλα τα φανζίν έχουν τον ίδιο στόχο. Την επικοινωνία και την διακίνηση των ιδεών που καθορίζουν την πανκ κουλτούρα και φιλοσοφία.

Το πανκ δεν θα μπορούσε να μην αποτελεί κομμάτι όχι μόνο του αντιφασιστικού αγώνα,αλλά και του αγώνα για αλλαγή της ίδιας της κοινωνίας. Οι πάνκηδες ήταν και θα είναι δίπλα σε κάθε εξεγερμένο που επιδιώκει την απελευθέρωση από ότι τον καταστέλλει και τον κάνει να ζει αναξιοπρεπώς...

PUNK-OFF
ANTIFASCIST CREW

ΤΟ METAL ΟΥΔΕΤΕΡΟ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΝ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ; / ΔΕΝ ΣΦΑΞΑΝΕ

Φανταστείτε μπάντες όπως οι Sepultura, οι Suffocation και οι Suicidal Tendencies, να έπρεπε να αντικαταστήσουν τους μαύρους μουσικούς τους με λευκούς σεσιονάδες προκειμένου να εμφανιστούν στην Ελλάδα χωρίς προβλήματα. Φανταστείτε να απαγορεύαμε την είσοδο σε μπάντες όπως οι Bolt Thrower, οι Kreator ή οι Misery Index επειδή εκφράζουν ανοιχτά αντιφασιστικές και ελευθεριακές απόψεις. Φανταστείτε να ακυρώναμε τις συναυλίες των Death επειδή ο Chuck ήταν εβραϊκής καταγωγής ή των Judas Priest και των Faith No More επειδή κάποια μέλη τους είναι γκέι. Φανταστείτε στα διαλείμματα των live, αντί να πίνουμε μπύρες όλοι/ες μαζί, να κυνηγάμε φίλους μεταλλάδες επειδή έχουν καταγωγή από την Αλβανία. Φανταστείτε, αντί να βλέπαμε metal μπλουζάκια ανάμεσά μας, στις πορείες και τις συγκρούσεις με τους μπάτσους, να τα βλέπαμε ανάμεσα σε ματατζήδες και ασφαλίτες. Φανταστείτε έναν κόσμο όπου η metal κοινότητα, αντί να συμβολίζει την εξέγερση ενάντια στο ελληνορθόδοξο κατεστημένο όπως σήμερα, θα είναι μια αντιεξεγερτική δύναμη στο πλευρό της εξουσίας.

Αυτό φυσικά δεν είναι το metal αλλά ένας δυστοπικός φασιστικός κλώνος του που δεν θα επιτρέψουμε ποτέ να υπάρξει.

Το πρόσφατο επεισόδιο στην Πάτρα, με την σύμπραξη χρυσαυγιτών και εκκλησίας ενάντια στους Rotting Christ και τη metal κοινότητα ήταν χαρακτηριστικό παράδειγμα της επικίνδυνης ηλιθιότητας που δέρνει τους εθνικιστές. Ας ελπίσουμε ότι το συγκεκριμένο επεισόδιο θα είναι και η αφορμή για να μπει ένα τέρμα σε λογικές ουδετερότητας, που θέλουν τον metal χώρο να κάνει την πάπια μπροστά στη βαρβαρότητα και τη φασιστική βία˙ να μην ασχολείται με τα εθνίκια για να μην «χαλαστούμε».
Τι να «χαλαστούμε» ρε; Από πότε ανεγκέφαλοι φυλετιστές και υμνητές της εθνικής ανωτερότητας έγιναν κάποιοι από μας; Από πότε γίναμε «αδέρφια» με τα τσιράκια των αφεντικών και τους κολλητούς της ασφάλειας; Πως

συμβιβάζεται ο εξεγερσιακός αντιεξουσιαστικός χαρακτήρας του metal, με μυαλά που ζητάνε ολοκληρωτικές κοινωνίες, όπου οι «ανώτερες φυλές» και οι «διάνοιες» θα κυβερνάνε μάζες εργατών-δούλων, χωρίς ελευθερία έκφρασης και δυνατότητα αντίστασης;

Δεν ψαρώνουμε με καμιά ψευτο-ουδετερότητα γιατί ξέρουμε ότι η ουδετερότητα εξυπηρετεί τους φασίστες. Δεν βάζουμε όρια στο τι ακούει ο καθένας αλλά ανάμεσά μας δεν ανεχόμαστε εθνικιστές. Αντίθετα τους ξετρυπώνουμε και τους απομονώνουμε. Ακόμα και στο εγχώριο black metal οι τελευταίοι εναπομείναντες φασίστες δεν τολμούν να εκφραστούν ανοιχτά. Το' χουν γυρίσει σε κάτι ιδεαλιστικές θεωρίες που εξυμνούν μια ανύπαρκτη παγκόσμια ελίτ, στην οποία ανήκουν –υποτίθεται- και οι ίδιοι. Κι ας ζουν κάποιοι εξ αυτών σε δυάρια, με προβλήματα στα υδραυλικά και θέα στον ακάλυπτο. Η ελίτ όμως ελίτ.

Για τους φίλους της επιχειρηματικότητας, της εργοδοσίας και της χλίδας υπάρχουν τα διασκεδαστήρια της μαφίας. Όχι το metal.

Prejudice, intolerance, eye for an eye
You cannot hide behind those empty claims
Your racist pride is nothing but a game
And you will lose for right is on the side
of those who choose to fight for humankind

Kreator - People of the lie

Έχουμε συνείδηση. Ταξική όχι εθνική. Ανήκουμε στην τάξη που παλεύει με την εργασιακή εκμετάλλευση, την κρατική καταστολή, τα ενοίκια, την αδυναμία να προγραμματίσει το μέλλον με ασφάλεια. Ανήκουμε στην τάξη των δια βίου εξετάσεων: από το σχολείο και το πανεπιστήμιο μέχρι τη μισθωτή εργασία. Το ότι χαμογελάμε και την παλεύουμε δεν σημαίνει ότι δεν τρελαινόμαστε με το άγχος της καπιταλιστικής καθημερινότητας και όσα υποβαθμίζουν τη ζωή μας: τα κακά σπίτια, τους χουντικούς γείτονες, τους μπάτσους, τη γραφειοκρατία, τα deadline και τους παρτάκηδες διπλανούς μας που μένουν απαθείς απέναντι στην αδικία. Το metal ευτυχώς είναι πάντα εκεί και μας επιστρέφει λίγη από τη ζωή που μας κλέβει ο καπιταλισμός.

Παρόλα αυτά. Το metal μπορεί να μας δίνει ζωή –μπορεί να είναι η ζωή μας- αλλά δεν είναι το μόνο που μετράει. Δεν μπορούμε να φοράμε τα ακουστικά μας και να σφυρίζουμε αδιάφορα. Το metal δεν είναι ένα κάλεσμα αναχώρησης από απ' αυτόν τον κόσμο αλλά ένα σινιάλο εξέγερσης εναντίον του. Οι ήχοι του δεν μας βοηθάνε να ξεχνάμε αλλά να πεισμώνουμε απέναντι στις δυσκολίες μας. Το metal γεννήθηκε για να δημιουργήσει άλλη μια γλώσσα για τους εξεγερμένους όλου του κόσμου˙ να ουρλιάξει απέναντι στην κοινωνία της εκμετάλλευσης και της υποταγής, να ενοχλήσει τις ελίτ, τους νοικοκυραίους, τους θρησκευόμενους, τους ρατσιστές.

Το metal είναι ένα ηχητικό μανιφέστο αντίστασης ενάντια σε όλα τα πρόσωπα του φασισμού, γραμμένο στην γλώσσα της οργής. Κι εμείς αυτή τη γλώσσα τη μιλάμε από παιδιά.

ΤΟ METAL ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΠΑΤΡΙΔΑ ΣΤΕΙΛΤΕ ΤΟΥΣ ΦΑΣΙΣΤΕΣ ΣΤΗ ΧΑΜΕΝΗ ΑΤΛΑΝΤΙΔΑ

ΕΛΛΗΝΑΣ ΓΙΝΕΣΑΙ ΔΕΝ ΓΕΝΝΙΕΣΑΙ

Τι σημαίνει "Είμαι Έλληνας"; Τι κρύβεται πίσω από τη φράση "Είμαι Ελληνίδα"; Δύο πράγματα: Πρώτον, τα πολιτικά δικαιώματα και υποχρεώσεις προς το ελληνικό κράτος, την αφοσίωση δηλαδή στο μηχανισμό αυτόν που 'είναι' ελληνικός, όπως κι εγώ. Δεύτερον, μία πολιτισμική ταυτότητα, μία εθνική συνείδηση αποτυπωμένη στον κάθε πολίτη του κράτους αυτού. Μια ταυτότητα που ενώνει ανθρώπους με αντικρουόμενα συμφέροντα, κάτω από ένα υποτιθέμενο κοινό εθνικό συμφέρον και ταυτόχρονα μια ταυτότητα που νομιμοποιεί την αφοσίωση του πολίτη, στο κράτος.

Η εθνική ταυτότητα δεν είναι γραμμένη στα γονίδια. Δεν είναι κάτι φυσικό, κάτι κληρονομικό, πατροπαράδοτο που περνάει από γενιά σε γενιά, από μάνα σε κόρη, από πατέρα σε γιο. Δεν υπάρχει ελληνικό ή ιαπωνικό ή γερμανικό αίμα που καθορίζει ποια είμαι εγώ, ή ποιος είσαι εσύ. Η εθνική ταυτότητα (όπως κάθε ταυτότητα) είναι προϊόν της εποχής της. Χτίζεται και διαμορφώνεται με το χρόνο, στο σπίτι, στο δρόμο, στο σχολείο (κυρίως στο σχολείο). Εθνικές εορτές, μνημεία, παρελάσεις, μύθοι, φράσεις, παραδόσεις, υπάρχουν από "αμνημονεύτων χρόνων" και μας θυμίζουν την "ένδοξη ελληνική ιστορία". Τι από αυτά όμως αντιπροσωπεύει την πραγματικότητα;

Το έθνος, όπως το γνωρίζουμε σήμερα, είναι ένα δημιούργημα των τελευταίων χρόνων. Τα σύνορα των βασιλείων και των δυναστειών του Μεσαίωνα δεν συνέπιπταν με τα σημερινά εθνικά σύνορα και σίγουρα δεν αποτελούνταν από ανθρώπους με μία κοινή εθνική ταυτότητα. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπήρχαν μικρές ομάδες με κοινά χαρακτηριστικά τότε, όπως η γλώσσα ή η θρησκεία που επέτρεπαν στα άτομα να μοιράζονται μία κοινή ταυτότητα. Αυτές οι ομάδες όμως δεν είχαν ως εθνικά χαρακτηριστικά αυτά που σήμερα όλοι θεωρούμε δεδομένα. Οι Έλληνες για παράδειγμα της εποχής δεν θεωρούσαν τους εαυτούς τους απογόνους των αρχαίων Ελλήνων και ούτε αυτοπροσδιορίζονταν σαν Έλληνες.

Τι συνέβη λοιπόν, μετά τον 18ο αιώνα; Πώς προέκυψαν τα σημερινά έθνη;
Ο εθνικισμός είναι παιδί της γαλλικής επανάστασης και του διαφωτισμού. Η εθνικιστική ιδεολογία επιτρέπει την εδραίωση ενός νέου τρόπου κοινωνικής οργάνωσης, του έθνους-κράτους, ενοποιώντας την κατακερματισμένη αγορά της φεουδαρχικής περιόδου σε μία νέα εθνική αγορά. Με αυτό τον τρόπο αυξάνονται τα κέρδη επειδή μειώνονται οι δασμοί των αστών (εμπόρων και βιομηχάνων) της εποχής ενώ ολοκληρώνεται το πέρασμα από τη φεουδαρχία στον καπιταλισμό.

Η αστική τάξη δεν έχει μόνο οικονομικό συμφέρον από αυτή τη νέα μορφή οργάνωσης. Οι ανθρώπινες κοινωνίες είναι οργανωμένες με τέτοιο τρόπο ώστε ο πλούτος να μην είναι ισότιμα κατανεμημένος ανάμεσα στα άτομα που τις απαρτίζουν. Αυτό σημαίνει ότι αναπόφευκτα δημιουργούνται διαστρωματώσεις -τάξεις βασισμένες σε οικονομικά κριτήρια που διαιρούν τις κοινωνίες σε πλούσιους και φτωχούς, σε αστούς και εργάτες

εκείνους δηλαδή που διαθέτουν τα μέσα παραγωγής κι εκείνους που πρέπει να πουλήσουν την εργασία τους για να επιβιώσουν. Αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές σε περιόδους κρίσης όπου υπάρχει έντονη κοινωνική κινητικότητα και ως αποτέλεσμα γιγάντωση αυτής ακριβώς της διάκρισης.

Εδώ έρχεται λοιπόν η ιδεολογία του εθνικισμού και προσδίδει, σε άτομα διαφορετικών τάξεων μία κοινή εθνική ταυτότητα με κοινά συμφέροντα, δικαιώματα και υποχρεώσεις. Και το αστικό έθνος-κράτος δεν είναι παρά ο εκπρόσωπος αυτών των κοινών εθνικών συμφερόντων. Με αυτόν τον τρόπο η εθνική ταυτότητα επισκιάζει οποιαδήποτε άλλη, αποκρύπτοντας τις οικονομικές διαφορές και προλαβαίνοντας τις εντάσεις.

Για να μπορεί βέβαια αυτό το μοντέλο να λειτουργήσει η αστική τάξη πρέπει να διασφαλίσει τη διαμόρφωση αυτής της ταυτότητας και αργότερα την ενίσχυση και διατήρησή της. Η ελληνική αστική τάξη για παράδειγμα πρέπει να αποδείξει στους Έλληνες πολίτες ότι μοιράζονται μεταξύ τους και μαζί τους έναν ισχυρό εθνικό δεσμό βασισμένο στην ιστορική τους κληρονομιά. Ο αποτελεσματικότερος τρόπος να το κάνει αυτό είναι ο έλεγχος της εκπαίδευσης.

Το εκπαιδευτικό σύστημα από τον τρόπο λειτουργίας των σχολείων μέχρι την διδακτέα ύλη ήταν και είναι κρατικά ελεγχόμενο. Τα σχολικά μαθήματα (με κυριότερο παράδειγμα την ιστορία) είναι κατασκευασμένα με τέτοιο τρόπο ώστε να ενισχύουν την εθνική ταυτότητα των μαθητών. Επειδή όμως τα έθνη είναι ένα πρόσφατο δημιούργημα και επειδή η αρχαιότητα του κάθε έθνους και η μεγάλη λαμπρή ιστορία του είναι απαραίτητα στοιχεία για την οικοδόμηση μίας σταθερής εθνικής ταυτότητας τα νεοσύστατα κράτη χρειάστηκε να αλλοιώσουν λίγο τα γεγονότα, να παραχαράξουν λιγάκι την αλήθεια, να κόψουν και να ράψουν την ιστορία σύμφωνα με το συμφέρον τους, να κατασκευάσουν γεγονότα, να επινοήσουν παραδόσεις.
Το ελληνικό σχολείο δεν αποτελεί φυσικά εξαίρεση. Για παράδειγμα, το Βυζάντιο άρχισε να θεωρείται κομμάτι της ελληνικής ιστορίας το 19ο αιώνα για να στηριχθεί η άποψη ότι υπήρχε συνέχεια στο ελληνικό έθνος. Άλλο ένα ενδιαφέρον παράδειγμα είναι ότι οι αρχαίοι Μακεδόνες "αναγνωρίστηκαν" ως Έλληνες εκείνη την περίοδο - τον 19ο αιώνα - ενώ πιο πριν θεωρούνταν από τους Έλληνες ιστορικούς βάρβαροι κατακτητές!

• Στο μάθημα των αρχαίων ελληνικών δίνεται τεράστια έμφαση στη γλώσσα (γραμματική, συντακτικό) και όχι στα κείμενα ή στις ιδέες της εποχής θέλοντας να μας αποδείξουν ότι και εμείς όπως και η γλώσσα μας έχουμε ρίζες σε αυτή την ένδοξη αρχαιότητα.

• Στο μάθημα της ιστορίας ενώ δίνεται μεγάλο βάρος στον εθνικό χαρακτήρα της επανάστασης του '21 οι εμφύλιοι πόλεμοι που ακολούθησαν (1824, 1826) είτε δεν διδάσκονται καθόλου είτε παραλείπονται από την εξεταστέα ύλη.

• Παρόλο που η ελληνική Μεγάλη Ιδέα δικαιώνεται, οι αντίστοιχες Μεγάλες Ιδέες άλλων εθνών είτε καταδικάζονται είτε αγνοούνται.

• Το κρυφό σχολειό (αγαπημένο ιστορικό παραμύθι των δασκάλων του δημοτικού) δεν υπήρξε ποτέ -στην οθωμανική αυτοκρατορία τα ελληνικά σχολεία λειτουργούσαν κανονικά.

• Η εκκλησία δεν στήριξε την επανάσταση του '21 η οποία δεν ξεκίνησε την 25η Μαρτίου (άλλο ένα ψέμα της εκκλησίας αυτή τη φορά ίσως για να ταυτίζεται με τον ευαγγελισμό της θεοτόκου) ενώ ο Παλαιών Πατρών Γερμανός δεν βρισκόταν καν στην αγία Λαύρα για να σηκώσει το λάβαρο όπως μας λέγανε στο σχολείο.

• Ο Μεταξάς ο οποίος ήταν δικτάτορας ιδεολογικά κοντά με τις δυνάμεις του Άξονα (φασισμός, ναζισμός) και διατηρούσε οικονομικές σχέσεις μαζί τους αρνήθηκε την επέλαση των ιταλικών δυνάμεων λόγω της δέσμευσης της χώρας με τους Άγγλους.

• Από την αφήγηση της ελληνικής ιστορίας στα σχολεία αποκρύπτονταν πάντα οι βιαιοπραγίες του ελληνικού στρατού/κράτους (όπως για παράδειγμα στη Μ. Ασία) ενώ τονίζονταν εκείνες των αντιπάλων.

Αυτά είναι λίγα μόνο από τα δεκάδες παραδείγματα.

Τον τελευταίο χρόνο η αναζωπύρωση του μακεδονικού ζητήματος αύξησε τα ποσοστά εθνικιστικής προπαγάνδας τόσο στα σχολεία όσο και στα ΜΜΕ και των δύο χωρών. Πολλοί αντίθετοι με την εθνική (και ονοματολογική) ανεξαρτησία της γειτονικής χώρας ισχυρίστηκαν ότι το μακεδονικό έθνος είναι ένα ψεύτικο έθνος, δημιούργημα της Γιουγκοσλαβίας, χωρίς ιστορία, γλώσσα και πολιτισμό. Κι όμως η μακεδονική ελίτ μέσω της εκπαίδευσης δεν έκανε παρά αυτό που κάνουν όλα τα έθνη προωθούσε τη δική της κατασκευασμένη εθνική ταυτότητα και υπονόμευε εκείνες των υπόλοιπων εθνών. Πόσο διαφορετικό είναι αυτό από την δική μας ελληνική πραγματικότητα; Τελικά ο εθνικισμός δεν είναι παρά "...το τελευταίο καταφύγιο των απατεώνων", η ιδεολογία πίσω από την οποία κρύβονται οι τοπικές οικονομικές ελίτ για να εξασφαλίσουν την ηγεμονία τους.

Η ΕΥΚΟΛΗ ΜΟΔΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΥ

Ή ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΑΛΑΝΙΑ

Στα τέλη του 2018 έγινε μια προσπάθεια από εθνικιστικούς/φασιστικούς κύκλους να οργανώσουν καταλήψεις για το "Μακεδονικό" και για άλλα "εθνικά θέματα". Σε ορισμένες περιοχές η απόπειρα αυτή απέτυχε παταγωδώς, σε κάποιες άλλες όμως, μεταξύ των οποίων και το Ηράκλειο, κατάφερε να πετύχει κάποια πράγματα. Έτσι, σε μερικά σχολεία της πόλης είδαμε να δημιουργούνται παρέες με έντονο εθνικιστικό χαρακτήρα. Φυσικά δεν υπήρξαν μόνο αυτοί. Απέναντί τους στάθηκε ένα όχι ασήμαντο κομμάτι μαθητών και μαθητριών, βγαίνοντας μπροστά και εμποδίζοντας τα σχέδιά τους, άλλοτε περιορίζοντάς τα, άλλοτε διακόπτοντάς τα εντελώς.

Επειδή όμως ορισμένοι από εμάς τελειώσαμε το σχολείο όχι και τόσο παλιά και η μνήμη μας παραμένει καθαρή ως προς αυτά τα χρόνια, κι επειδή μάλιστα είδαμε και την "εξέλιξη" αρκετών πρώην συμμαθητών μας, ας πούμε δυο κουβέντες παραπάνω για τις δύο αυτές ομάδες παιδιών.

Η πρώτη, η εθνικιστική, είναι η "κουλ" παρέα του σχολείου γιατί είναι στο 15μελές, γιατί τα Σάββατα πάνε σε κλαμπ και ανοίγουν μπουκάλι, γιατί φοράνε μάρκες, γιατί έχουν τις πλάτες των γονιών και επιβάλλονται στους αδύναμους του σχολείου. Μετά την αποφοίτηση όμως τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά. Τρέχουν να μπούνε στο ψηφοδέλτιο της ΔΑΠ, χαλάνε χιλιάρικο σε μια βδομάδα στη Μύκονο μήπως και ξεχαστούν από τη δυστυχία που τους προκαλεί η ψεύτικη ζωή τους, γλείφουνε τους καθηγητές μπας και βγάλουν ποτέ τη σχολή, τους βλέπουμε να τριγυρνάνε με σακάκια και μοκασίνια από είκοσι χρονών. Είναι τα παιδιά εκείνα που όποιος τα πλησιάζει το κάνει για να κερδίσει κάτι από αυτούς, το κάνει γιατί είναι μια καλή "γνωριμία".

Από την άλλη, σε ενα σχολείο με έντονο εθνικιστικό χαρακτήρα, το να εισαι αντιφασίστας είναι συνειδητή επιλογή, δεν είναι μόδα. Και έχουμε παρατηρήσει, ότι τα παιδιά που στο σχολείο θα τη λέγανε στους καθηγητές αν αδικούσανε χοντρά κάποιο άτομο, που θα υπερασπίζονταν όποιον συμμαθητή τους δεχόταν μπούλινγκ, που θα παίρνανε ένα σπρέι να σβήσουν τα στοχάδια στους τοίχους, είναι αυτοί που γίνανε τα μεγαλύτερα αλάνια. Δεν σκύψανε ποτέ το κεφάλι, δεν γλείψανε κανέναν, σώσανε την αλληλεγγύη, τη συλλογικότητα, τη ζεστασιά. Βοήθησαν και βοηθάνε στο βαθμό που μπορούν όποιον έχει ανάγκη, σέβονται τον κόπο κάθε ανθρώπου. Αγωνίζονται για τη γειτονιά τους, για τους ανθρώπους τους, για τις ζωές τις δικές τους και των διπλανών τους.

Και όποιος πλησιάζει αυτά τα παιδιά, το κάνει γιατί γουστάρει, γιατί τα αγαπάει, το κάνει γιατί "έχουν κάτι να του πουν".